

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 9C/32/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1212230996
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 08. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marcela Gandelová
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2013:1212230996.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II pred samosudkyňou JUDr. Marcelou Gandelovou v právnej veci navrhovateľa: BL Telecom debt, s.r.o., Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 45 535 108, zast. advokátskou kanceláriou SOUKENÍK-ŠTRPKA, s.r.o., Šoltésovej 14, Bratislava, proti odporcovi: V. N., nar. X.X.XXXX, naposledy bytom H. XX, Bratislava, zast. opatrovníčkou F. P., pracovníčkou Okresného súdu Bratislava II, o zaplatenie 812,50 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi sumu vo výške 314,60 € spolu s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 185,47 € od 12.4.2010 až do zaplatenia, s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 129,13 € od 12.5.2010 až do zaplatenia.

Vo zvyšku súd návrh z a m i e t a.

Žiadny z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 14.11.2012 domáhal od odporcu zaplatenia sumy 812,50 € s príslušenstvom a náhrady trov konania, titulom nezaplatených poplatkov za telekomunikačné služby a zmluvnej pokuty.

Platobný rozkaz č.k. 31Ro/2304/2012-36 vydal tunajší súd dňa 5.12.2012. Nakoľko sa platobný rozkaz odporcovi doručiť nepodarilo, súd uznesením zo dňa 4.1.2012 platobný rozkaz zrušil.

Súd v zmysle § 101 ods. 2 O. s. p. pojednával v neprítomnosti právneho zástupcu navrhovateľa.

2

9C/32/2013

Súd prejednal vec bez nariadenia pojednávania podľa § 115a ods. 2 v spojení s § 200ea ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len "O. s. p.").

Súdu sa pobyť odporcu zistiť nepodarilo, preto mu ustanovil podľa § 29 ods. 2, 5, 6 O. s. p. opatrovníčku F. P., pracovníčku Okresného súdu G. F..

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov tvoriacich obsah spisu a zistil tento skutkový stav:

Právny predchodca navrhovateľa a odporkyňa uzavreli zmluvu o pripojení dňa 8.3.2010 a dodatok k zmluve o pripojení dňa 8.3.2010, následne zmluvu o pripojení dňa 11.3.2010 a dodatok k zmluve o pripojení dňa 11.3.2010, na základe ktorých právny predchodca navrhovateľa poskytol odporcovi telekomunikačné služby. Na základe uvedených zmlúv kúpil odporca od právneho predchodcu navrhovateľa mobilný telefón zn. LG KP500 za kúpnu cenu 1,- € a Sony Ericsson W395 za kúpnu cenu 1,- €. Uzavretím uvedených právnych úkonov sa odporca zaviazal, že bude využívať služby po dobu najmenej 24 mesiacov a v prípade porušenia zmluvných povinností uhradí právnemu predchodcovi postupníka zmluvnú pokutu vo výške 248,95 € a 248,95 €, t.j. spolu 497,90 €.

Podľa bodu 2 Dodatkov k zmluve o pripojení zo dňa 8.3.2010 a 11.3.2010 sa účastník zaväzuje, že po dobu viazanosti uvedenú v tabuľke č. 1 Dodatkov nepožiadava o vypojenie SIM karty z prevádzky a že sa nedopustí takého konania ani neumožní také konanie, na základe ktorého by podniku vzniklo právo zrušiť zmluvu o pripojení odstúpením od nej alebo práva vypovedať zmluvy o pripojení z dôvodov porušenia povinností zo strany účastníka;

Podľa bodu 4 Dodatkov k zmluve o pripojení zo dňa 8.3.2010 a 11.3.2010 v prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 1 písm. b) alebo bode 2 alebo v bode 3 tohto Dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6 Všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a) až c) Všeobecných podmienok, v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany Podniku, je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto Dodatku. V prípade žiadosti Účastníka o vypojenie SIM karty z prevádzky v zmysle bodu 2 tohto Dodatku je zmluvná pokuta podľa predchádzajúcej vety splatná okamihom doručenia žiadosti o vypojenie SIM karty z prevádzky Podniku. Zaplatením akejkoľvek zmluvnej pokuty podľa tohto Dodatku nezaniká právo Podniku na náhradu škody v plnom rozsahu, ktorá mu vznikla porušením povinností, na ktorú je viazaná daná zmluvná pokuta. Účastník je zároveň povinný uhradiť Podniku náhradu škody presahujúcu sumu zmluvnej pokuty.

Faktúrou splatnou dňa 11.4.2010 fakturoval právny predchodca navrhovateľa odporcovi mesačné poplatky a služby spolu vo výške 185,47 €.

Faktúrou splatnou dňa 11.5.2010 fakturoval právny predchodca navrhovateľa odporcovi mesačné poplatky a služby spolu vo výške 129,13 €.

3

9C/32/2013

Faktúrou splatnou dňa 9.2.2011 fakturoval právny predchodca navrhovateľa odporcovi zmluvnú pokutu vo výške 497,90 €.

Podľa § 43 ods. 1 a 2 zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách (účinného do 31. 10. 2011) sa zmluvou o pripojení podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa. Podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 42 ods. 1 písm. a) citovaného zákona má podnik má právo na zaplatenie ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do troch mesiacov od posledného dňa zúčtovacieho obdobia; to neplatí pri vyúčtovaní predplatených služieb.

Podľa § 42 ods. 4 citovaného zákona je účastník povinný používať verejnú službu v súlade s týmto zákonom, so zmluvou o pripojení a so všeobecnými podmienkami, platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní a používať iba telekomunikačné zariadenia spĺňajúce požiadavky osobitných predpisov.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (OZ) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzať tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) OZ za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

4

9C/32/2013

Podľa § 544 ods. 1, 2 O. z., ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojsť len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 517 ods. 1, 2 OZ dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

V zmysle vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení, má súd za preukázané, že návrh navrhovateľa je len čiastočne dôvodný.

Súd považuje návrh navrhovateľa za dôvodný len v časti vo výške 314,60 €, t. j. v časti v ktorej sa navrhovateľ domáhal úhrady nezaplatených mesačných poplatkov, hlasových a nehlasových služieb (t. j. 185,47 € + 129,13 €). V tejto časti odporca nárok navrhovateľa ani nesporoval.

S poukazom na uvedené súd vyhovel návrhu navrhovateľa v časti istiny len čiastočne, a odporcu zaviazal na úhradu dlžnej sumy vo výške 314,60 €.

Pokiaľ ide o úhradu zmluvnej pokuty, súd v prvom rade poukazuje na skutočnosť, že navrhovateľ svoj nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty odvodzuje od skutočnosti, že odporca nemal plniť svoje záväzky riadne a včas, v dôsledku čoho musela byť jeho SIM karta odpojená. Navrhovateľ v konaní nijako nepreukázal, že došlo k predčasnému ukončeniu zmluvného vzťahu vypojením SIM karty a už vôbec nie kedy sa tak malo stať a z akého dôvodu, hoci uvedené je v zmysle dodatku k zmluve o pripojení nevyhnutným predpokladom pre vznik nároku navrhovateľa (resp. jeho právneho predchodcu) na zaplatenie zmluvnej pokuty. Tieto skutočnosti zostali len v rovine ničím nepodložených všeobecných tvrdení navrhovateľa. Inštitút zmluvnej pokuty je právnym nástrojom slúžiacim k zabezpečeniu záväzkov a možno ju písomne dohodnúť pre prípad nesplnenia zmluvnej povinnosti. Účastník konania, v tomto prípade navrhovateľ, ktorý sa od odporcu domáha zaplatenia zmluvnej pokuty je povinný riadne preukázať či a k akému porušeniu zmluvnej povinnosti došlo, pričom preukázanie porušenia primárnej

povinnosti je nevyhnutným predpokladom pre priznanie nároku na zmluvnú pokutu. Navrhovateľ napriek tomu len všeobecne uviedol, že odporca porušil zmluvné povinnosti, a to povinnosť plniť svoje záväzky

5

9C/32/2013

riadne a včas v dôsledku čoho malo údajne dôjsť k vypojeniu SIM karty, čo však v konaní nepreukázal. Nepreukázal teda, že mu nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty voči odporcovi vôbec vznikol.

Zo zmluvy o pripojení a jej dodatku uzavretých medzi právnym predchodcom postupcu a odporcom je zrejmé, že sa jedná o zmluvu uzavretú s odporcom v postavení spotrebiteľa. Zmluva o pripojení ako aj jej dodatky sú typickými štandardnými formulárovými zmluvami. V takejto zmluve nemôže spotrebiteľ zmluvné podmienky ovplyvniť. To platí aj pre zmluvnú pokutu. Nakoľko zmluva o pripojení a dodatok k nej je spotrebiteľskou zmluvou, vzťahujú sa na ne ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, podľa ktorých spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

Súd poukazuje na relevantnú judikatúru slovenských súdov v obdobných sporoch, v ktorých sudy zamietli návrhy telekomunikačných operátorov v časti požadovaných zmluvných pokút z dôvodu ich neprijateľnosti, považuje dojednanú zmluvnú pokutu aj za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Súd konštatuje nerovnovážne postavenie zmluvných strán vyplývajúce nielen z toho, že ide o typickú štandardizovanú formulárovú zmluvu, ktorú mal právny predchodca postupcu vopred pripravenú a v ktorej odporca nemohol zmluvné podmienky ovplyvniť, ale najmä z vyplývajúcu z ustanovení jej dodatku. Dodatky k zmluve o pripojení zo dňa 8.3.2010 a 11.3.2010 v bode 5 zaväzuje odporcu k zaplateniu zmluvnej pokuty v prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 1 písm. b) alebo bode 2 alebo v čl. 3 bod 3.6 Všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a) až c) Všeobecných podmienok, v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM karty. Zaplatením akejkoľvek zmluvnej pokuty podľa tohto dodatku nezaničí právnemu predchodcovi postupcu právo na náhradu škody v plnom rozsahu, ktorá mu vznikla porušením povinnosti, na ktorú je daná zmluvná pokuta viazaná a má tiež nárok na náhradu škody presahujúcu sumu zmluvnej pokuty. Odporca sa zaviazal k zaplateniu zmluvnej pokuty v nezmenenej výške v prípade porušenia vyššie uvedených povinností počas celej doby viazanosti, t. j. 24 mesiacov. To znamená, že v prípade, ak by si odporca plnil svoju povinnosť odoberať služby poskytované právnym predchodcom postupcu, riadne platil ich úhradu až do doby krátko pred uplynutím doby viazanosti, aj tak by v dôsledku nezaplatenia poslednej úhrady mal povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu v celej výške (za predpokladu, že by došlo k vypojeniu SIM karty). Tieto ustanovenia spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a neprijateľnosť zmluvnej pokuty sa osobitne prejavuje najmä v spojení s časovým aspektom jej uloženia.

Súd v tomto smere poukazuje aj na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie, podľa ktorej by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: " Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho

6

9C/32/2013

práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok. " (čl. 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 smernice sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora Európskej únie C-76/10 POHOTOVOSTĚ / Korčkovská, bod 50), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať. Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom

akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zjavné, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (prov. Rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial S c 240/98- C 244/98). Preto je súd ako orgán členského štátu Európskej únie povinný pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky.

S poukazom na uvedené súd vyhovel návrhu navrhovateľa v časti istiny len čiastočne, a odporcu zaviazal na úhradu dlžnej sumy vo výške 314,60 €. Vo zvyšnej časti súd návrh navrhovateľa v časti istiny zamietol.

Z dôvodu, že odporca nezaplatil navrhovateľovi cenu telekomunikačných služieb riadne a včas, dostal sa s plnením peňažného dlhu do omeškania. Navrhovateľ si uplatnil úroky z omeškania tak z ceny telekomunikačných služieb ako aj zo zmluvnej pokuty a poplatku za oneskorenie platby. Nakoľko súd zmluvnú pokutu navrhovateľovi nepriznal, odporcu okrem istiny vo výške 314,60 € zaviazal aj na úhradu úrokov z omeškania 9 % ročne zo sumy 185,47 € od 12.4.2010 až do zaplatenia a 9 % ročne zo sumy 129,13 € od 12.5.2010 až do zaplatenia. Vo zvyšnej časti, t. j. v časti úrokov z omeškania zo sumy navrhovateľom uplatnenej zmluvnej pokuty, súd návrh navrhovateľa v časti príslušenstva zamietol.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 2 O. s. p. Nakoľko mal navrhovateľ aj odporca len čiastočný úspech, súd žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom

7

9C/32/2013

rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p.,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené

(§ 205a O. s. p.),

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 1, 2 O. s. p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (§ 251 ods. 1 veta prvá O. s. p.).